

intolerabiles et occupationem propemodum infinitam. omitto enim antemeridianum tempus, cuius munera pro officio negligi^(a) fortasse non liceat, assistentiam quidem sacrorum quotidie, alternis vero diebus nunc audientiam publicam, nunc solita concistoria et pro
 5 opportunitatibus rerum ac temporum publica vel privata; verum quid est quod eum videmus estate media, cuius intemperies molestior esse^(b) quam hiemis solet, a meridie in solis occasum, nonnunquam etiam in noctis tenebras sedere, nunc signantem libellos, nunc decernentem epistolas, nunc legationes audientem, nunc decidentem
 10 negotia privatorum; nam que ad reipublice causam attinent, tractari magis ac discuti in privatis concistoriis de fratrum consilio consuevere; nec vero nisi auditis omnibus qui aut adsint aut pro tempore audiri^(c) potuerunt, refectionem capere aut quietem? ita ceterarum^(d) omnium rerum potior est illi cura quam sui, ac, nisi vel^(e)
 15 a ministris vel ab hora intempestiva^(f) moneatur^(g), neque cibi neque somni neque proprie commoditatis pre studio officii causeque publice meminit. non estum^(h) inter hec neque frigus, non famem sitimve sentire creditur, semperque recentior ad agendum resurgit⁽ⁱ⁾ quam ante consederat. labore videtur nutriri ac studio, quiete
 20 laxari, qui, cum diversis ministeriis diversos ministros adhibeat, unus tamen patientia laborum omnes fatigat, ipse infatigabilis manens. nec vero est hec^(k) unius diei tantum sed quotidiana illius vita: non die festo vacat, non feriis otiaur, cumque illi interea omnes compatiuntur^(l), unus ipse non miseretur sui. at
 25 michi^(m) quidem videtur et ceteris qui de hac sepe re loquuntur⁽ⁿ⁾, non modo papatum^(o), sed et si totius orbis imperium possideri simul possit, cum hac occupatione^(p) admittendum non esse. et liceret quidem ei more superiorum pontificum parcius de se agere, sibi que non pro valitudine modo verum^(q) etiam pro relaxatione
 30 animi interdum indulgere; ipse vero, dum nichil egisse^(r) putat si

Non si limita ai doveri d'ufficio e che si compiono la mattina,

ma nemmeno si dà tregua dagli affari pubblici durante l'opprimente calore estivo, e qualche volta va avanti sino ad ora tarda di notte, senza pigliarsi cibo o riposo.

Né è questa la vita d'una sola giornata, ma di tutte e persino di quelle festive; sicché ai suoi curiali vien spesso detto che a simili condizioni essi non accetterebbero l'impero del mondo tutto quanto.

Eppure, nonostante la sua in-

(a) *Go* neglig. pro off. (b) *Go* est (c) *P Go* audituri *G* audieturi (d) *P Go* in ceterarum (e) *G om.* vel (f) *G* hora iam intemp. (g) *G Go* moveatur (h) *Go* estus (i) *P* exurgit (k) *Go* circa hec *G agg. in marg.*: circa (l) *P* illi intercationes compatiuntur *G* interentiones (m) *P G* ut mihi *Go* sui. mihi (n) *G* loquantur *G in marg.*: loquentur (o) *P* prepatum *Go* e *G nel testo*: papatum *G in marg.*: principatum (p) *Go* occupatione hac (q) *P G* valetudine necessaria verum (r) dum nec egisse